

## ABSTRAKT

**Východiska:** Nízkoprahová zařízení pro uživatele drog jsou v kontaktu především s aktivními uživateli drog a řeší velmi širokou škálu problémů a situací, včetně těch krizových. Copingové strategie mohou být klíčové při předcházení syndromu vyhoření, kterým jsou lidé vykonávající pomáhající profese, tedy i pracovníci v nízkoprahových zařízeních pro uživatele drog, ohroženi. Na našem území nejsou známy výzkumy zaměřující se na copingové strategie výše zmíněné cílové skupiny.

**Cíle:** Zmapování copingových strategií u pracovníků nízkoprahových zařízení pro uživatele drog a popsání případných rozdílů těchto strategií mezi muži a ženami.

**Metody:** Jedná se o on-line dotazníkovou studii mezi pracovníky všech nízkoprahových zařízení pro uživatele drog v ČR. Výběrový výzkumný soubor tvořili všichni pracovníci těchto zařízení, kteří zde pracují v minimálním rozsahu 20 h/týdně. Respondenti byli získáni metodou samovýběru. Zvolen byl smíšený design výzkumu. Ke sběru dat byl využit standardizovaný dotazník Strategie zvládnání stresu 78 a otevřená otázka zaměřená na způsoby zvládnání stresu a napětí. Strukturovaný dotazník byl převeden do elektronické formy a rozeslán respondentům prostřednictvím jednotlivých nízkoprahových služeb pro uživatele drog. Získaná data byla následně analyzována prostřednictvím kvantitativní analýzy zahrnující výpočty deskriptivní statistiky a kvalitativní analýzy, v rámci které byla využita metoda vytváření trsů.

**Výsledky:** Preferovanou copingovou strategií je potřeba sociální opory, ve které se respondenti lišili o více než o směrodatnou odchylku od normy. Obecně převažují u pracovníků nízkoprahových zařízení pro uživatele drog pozitivní copingové strategie, zejména strategie kontroly. V rámci negativních copingových strategií převažovala strategie perseverace. Signifikantní rozdíly mezi copingovými strategiemi v závislosti na pohlaví nebyly identifikovány.

**Závěr:** Získané informace mohou být využity pracovníky zařízení a managementem jednotlivých organizací při intervencích zaměřených na prevenci syndromu vyhoření a na pracovní spokojenost, které by mohly cílit na osvojení si pozitivních copingových strategií a omezení negativních.

**Klíčová slova:** copingové strategie, coping, stres, nízkoprahová zařízení, lidé užívající drogy, syndrom vyhoření